

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2-уз 3/2016
18.01.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Тамил Буквић, адвокат из ..., против туженог Дома културе "Пријепоље" из ..., чији је пуномоћник Милан Драгутиновић, адвокат из ..., ради заштите узбуњивача, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 уз 6/16 од 18.07.2016. године, у седници већа од 18.01.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 уз 6/16 од 18.07.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ужицу П1 6/16 од 15.04.2016. године, у ставу 1. изреке, одбија се тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је тужени, код кога је тужиља запослена предузео штетне радње у вези са узбуњивањем на начин што је тужиљи умањио коефицијент за обрачун зараде и да се наложи туженом да у оквиру својих овлашћења у циљу заштите тужиље као узбуњивача предузме неопходне мере ради забране вршења и понављања штетне радње у року од осам дана од пријема пресуде под претњом извршења као неоснован. У ставу 2. изреке, одбија се тужбени захтев тужиље да се нареди објављивање пресуде у јавном гласилу, локалном листу "Полимље" на трошак туженог као неоснован. У ставу 3. изреке, обавезана је тужиља да туженом на име трошкова поступка исплати 53.450,00 динара у року од осам дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 уз 6/16 од 18.07.2016. године, одбија се као неоснована жалба тужиље и потврђује пресуда Вишег суда у Ужицу П1 6/16 од 15.04.2016. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14) у вези члана 23. став 5. Закона о заштити узбуњивача ("Службени гласник РС" 128/2014), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиље неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, нити повреде поступка на које указује ревизија, а које могу бити основ за изјављивање тог правног средства по члану 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је 03.03.2009. године уговором о раду са туженим засновала радни однос на неодређено време ради обављања послова ... и њена плата је утврђена у складу са законом и Правилником о раду. Она је завршила ... – Решењем туженог од 03.03.2009. године тужилца је одређен коефицијент за обрачун плате од 12,30, а одлуком туженог о примени коефицијента за исплату плата запосленим од 10.02.2015. године донетој на основу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запосленима у јавним службама и у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Дому културе "Пријепоље", тужилца је за радно место ... признат VII степен стручне спреме и утврђен коефицијент за обрачун плате од 16,17. Буџетски инспектор Општине Пријепоље је извршио контролу финансијског пословања туженог у 2014. и 2015. години, а у тим годинама су одговорна лица код туженог били ББ до 23.09.2014. године, а потом ВВ. О извршеној контроли инспектор је сачинио записник у коме је поред осталог констатовао да у одлуци туженог о примени коефицијента за обрачун и исплату плата запосленим основни коефицијенти нису у складу са важећом Уредбом, обрачунати и исплаћени додатни коефицијенти за шест запослених међу којима је и запослени на пословима ..., као и да су у Дому културе од 2014. године на основу наведене одлуке плате обрачунаване применом нових коефицијента, а да пре тога нису донета нова решења о распоређивању и утврђивању плата запослених што је супротно закону. Инспектор је препоручио отклањање утврђених неправилности и незаконитости у пословању туженог, а предложио је и да се донесу нова решења о распоређивању и утврђивању плата запосленима у складу са важећом Уредбом у року од 15 дана од пријема записника. Пошто тужени није поступио по примедбама из наведеног записника инспектор је решењем од 04.08.2015. године наложио в.д. директора туженог да у року од осам дана од пријема решења донесе решење о распореду радника на радно место и о примени коефицијента за обрачун плате која није донета за запосленог на пословима ..., а све према поменутој Уредби. Предлогом од 14.07.2015. године о измени Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних места, а Правилник је раније донет 29.01.2010. године, тужени је предложио да се изврши измена услова који су потребни за обављање послова радног места ... – ... – ... – ... и то тако што би поред високе стручне спреме – дипломирани економиста, VII степен стручне спреме, положен стручни испит, сертификат овлашћеног рачуновође за вођење пословних књига које је услове требало да испуњава извршилац и по ранијем Правилнику, наведено да те послове може да обавља и лице које је завршило високу школу струковних студија, економиста за финансије, рачуноводство и банкарство са VI степеном стручне спреме какав је имала тужилца. Општинско веће Општине Пријепоље је 21.07.2015. године дало сагласност на измене Правилника како је то наведено. В.д. директора туженог је 21.07.2015. године наложио правној служби да у складу са наведеним закључком

Општинског већа Општине Пријепоље измени постојећу систематизацију и тужилји понуди нови уговор о раду сходно њеној стручној спреми. Дана 04.08.2015. године са огласне табле Дома културе "Пријепоље" скинут је Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних места, а који је на огласној табли истакнут 22.07.2015. године. Одлуком туженог од 04.08.2015. године тужилја је распоређена на радно место ... са VI степеном стручне спреме, а коефицијент за обрачун плате јој износи 11,90 и исти одговара њеној стручној спреми. Анексом уговора о раду од 03.09.2009. године који је закључен између тужилје и туженог промењен је члан 7. ранијег уговора о раду тако што је новим анексом одређено да ће се коефицијент за обрачун плате тужилји од 11,9 у складу са Уредбом примењивати почев од зараде за август 2015. године. Уједно стављен је ван снаге ранији анекс уговора који се односи на коефицијент за обрачун зараде. Обављајући послове свог радног места тужилја је у више наврата долазила до података за које је сматрала да представљају кршење прописа од стране законског заступника туженог, а који се односе на Закон о буџетском пословању, па је у вези тога упозоравала законског заступника. С обзиром да он није реаговао на усмено и писмено обавештење тужилје, она се обратила Општинском већу Општине Пријепоље, Општинском јавном тужилаштву у Пријепољу, невладиним организацијама као и јавним гласилима. Тужилја сматра да је својим поступањем открила информације о кршењу прописа те да тиме извршила "узбуњивање" јавности и стекла својство "узбуњивача". Последица њеног таквог деловања је смањивање коефицијента за обрачун плате, те отуда сматра да ужива заштиту као узбуњивач што у овој парници тражи да се утврди.

Код чињенице да је тужилја била радно ангажована код туженог и да је у том периоду откривала информације о кршењу прописа сматрајући да то кршење заиста постоји, по члану 2. тач. 1. и 2. Закона о заштити узбуњивача радње које је тужилја предузела могу се сматрати "узбуњивањем" а она "узбуњивачем". Тужилји је смањена зарада због умањења коефицијента и то несумњиво представља штету у смислу умањења њене имовине. Међутим, Закон о о заштити узбуњивача у члану 2. тачка 7. штетну радњу третира као свако чињење или нечињење, али у вези са узбуњивањем, којим се узбуњивачу угрожава или повређује право, односно којим се то лице ставља у неповољни положај. То значи да је нужно да постоји узрочно-последична веза између радњи узбуњивања и штетне радње која је према узбуњивачу предузета. У конкретном случају то значи да је неопходно да се утврди узрочно-последична веза између тога што је тужилја обавештавала о неправилностима у раду туженог и његовог законског заступника и умањења њене зараде кроз смањење коефицијента. При томе, тужилја је несумњиво учинила вероватним постојање те узрочно-последичне везе имајући у виду све околности а које су напред изнете те је на туженом био терет да докаже да те узрочно-последичне везе нема.

Тужени је поступајући по налогу инспекције као надлежног државног органа најпре изменио општи акт, а потом у складу са тим општим актом донео решење о распоређивању тужилје и утврђивању коефицијента. Отуда су правилно закључили нижестепени судови да умањење коефицијента за обрачун зараде тужилји није последица њеног деловања као узбуњивача. Другачији третман тужилје у односу на остале запослене којима такође нису била раније донета одговарајућа решења, а на шта тужилја указује у ревизији, такође није последица њеног деловања као узбуњивача већ је узроковано чињеницом да је најпре морао да се измени општи акт и да се исти усклади са стручном спремом коју је тужилја поседовала, па тек после тога да се

донесе и одговарајуће решење за њу. Да ли тужила има VI степен стручне спреме, како то стоји у решењу или VII како она тврди у поступку, а и у ревизији је значајно код оцене законитости решења о распоређивању, у вези чега тече посебан поступак, а није од значаја код свега напред наведеног за њену заштиту као узбуњивача у овом поступку. Исто важи и за поступак оцене законитости отказа уговора о раду тужили а што се такође истиче у ревизији. Све што је у вези са оценом законитости појединачног акта не може да се истиче у овом поступку по члану 20. став 2. Закона о заштити узбуњивача.

Како се ни осталим наводима из ревизије не доводи у сумњу правилност нижестепених одлука, то је одлучено као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић